

Den Lokale Trepert for Storebælt – Møde 3

Mødetidspunkt: 6. maj 2025 fra kl. 09:00-13:00

Mødested: Kerteminde Rådhus, Hans Schacksvej 4, 5300 Kerteminde

Mødelokale: Byrådssalen

Referat af møde i Den Lokale Trepert for Storebælt – Møde 3

På mødet forelå følgende dagsorden:

Mødepunkt		Tidspunkt
1.	Velkomst og meddelelser	09:00
2.	Status fra seneste taskforcemøde samt status på omlægningsplanen v/sekretariatet <i>Bilag 1 – Ministeriets præsentation fra taskforcemødet d. 25. marts</i> <i>Bilag 2 – Kvælstofindsatsbehov</i>	09:05
3.	Ramme for det tekniske arbejde med arealomlægningen samt årshjul <i>Bilag 3 – Ramme for det tekniske arbejde</i> <i>Bilag 4 – Årshjul</i>	09:35
4.	Fagligt oplæg om Fast Track projekter v/ Projektleder Jannik Seslef fra Assens Kommune	09:50
Pause		10:30
5.	Fagligt oplæg om minivådområder og landbrugets perspektiver v/ udtagningskonsulent Marianne Kristensen	10:40
6.	Prioritering af virkemidler/projekttyper i teknikergruppen <i>Bilag 5 – Oversigt over eksisterende støtteordninger</i>	11:10
Frokost		12:15
7.	Felttur	12:45
8.	Eventuelt	12:55

Ad pkt. 1 – Velkomst og meddelelser

Under punktet bød formanden velkommen og alle om bordet præsenterede sig. Pernille Bech er permanent udtrådt af Den Lokale Trepert fra Storebælt og Nyborg Kommunes administrative repræsentant er fremover Søren Ravn-Nielsen. Der var desuden afbud fra Arne Vad (landbruget) og til stede var i stedet Rune Gjengedal. Der var ligeledes afbud fra Rikke Fink (Langeland Kommune) og Brian Møller Bisgaard (Faaborg Midtfyn Kommune). Formanden orienterede om at referat af seneste møde 1. april var godkendt.

Ad pkt. 2 – Status fra seneste taskforcemøde samt status på omlægningsplanen

Formanden orienterede om, at status fra seneste taskforcemøde ville udkomme på mail, så treparten kunne gå direkte til status på omlægningsplanen.

Under punktet præsenterede sekretariatet en oversigt over kvælstofindsatsbehovet i oplandet. Derefter præsenterede Stine Bundgaard Hansen Faaborg Midtfyn Kommunes (FMK's) screening for potentialer i deloplandet Holckenhavn Fjord. Stine redegjorde for hvordan Vindinge Å er hovedudlederen til Holckenhavn Fjord. Stine redegjorde for hvordan man havde grebet screeningen an i FMK. FMK havde ift. lavbundsindsatsen startet med at tage udgangspunkt i alle tørveholdige jorde, som ikke allerede var lavet til beskyttet natur. Fordele og ulemper ved at prioritere hhv. kvælstofvådområder eller lavbundsprojekter ift. lavbundsindsatsen blev drøftet og Stine nævnte, at man desuden har mulighed for at indtegne projektarealer i MARS uden at præcisere valg af virkemiddel. Ift. permanent ekstensivering som virkemiddel blev det forklaret, at treparten kan spille ind, at de ønsker et område permanent ekstensiveret, men at det er lodsejeren, der er ansøger på projektet. Det blev ligeledes forklaret, at en permanent ekstensivering vil fremgå af MARS enten ved at kommunen tegner et forslag til permanent ekstensivering ind eller ved at en landmand har fået tilsagn til en permanent ekstensivering. Der blev fra DN kommenteret på, at der ikke var planlagt større sammenhængende naturområder. Stine pointerede i den forbindelse, at ekstensiverede arealer bliver tinglyst.

Ad pkt. 3 – Ramme for det tekniske arbejde med arealomlægningen samt årshjul

Under punktet præsenterede sekretariatet udspillet fra kommunerne til en ramme for det tekniske arbejde. Opgaverne i teknikerguppen og den enkelte kommuner blev drøftet.

Ad pkt. 4 - Fagligt oplæg om Fast Track projekter

Under punktet holdt projektleder Jannik Seslef fra Assens Kommune et oplæg vedr. Fast Track projekter og hans erfaringer med synergier i projekterne ift. natur. Jannik redegjorde ligeledes for hans erfaringer med hvilke typer af projekter/projektforløb, der bedst sikrer lodsejeropbakning.

Centrale pointer fra oplægget var bl.a.:

- At det er en stor fordel at skabe mere lokal værdi ifm. arealomlægningen, men at det er en kompleks opgave.
- At arealomlægningen først og fremmest handler om mennesker – der skal skabes en relation til de landmænd, der skal være med i et eventuelt projekt og der skal være fokus på hvad de kan få ud af det.
- Fasttrack-projekter reducerer kvælstof (N) med en effektivitet på mellem 150-225 kg N/ha.
- De små projektarealer til fasttrack-projekter kan placeres strategisk smart, så de tilsammen kan udgøre et større naturområde.

- Minivådområder er noget landmændene selv skal lægge ud for, hvor det for fasttrack-projekter er kommunen der afholder udgifterne i første omgang. Fasttrack-projekter kan derfor bidrage til arealomlægningsindsatsen de steder, hvor landmænd ikke har mulighed for at lægge penge ud til et minivådområde.
- Udtagningsordningerne fra staten som de er i dag, kan ikke håndtere større sammenhængende naturprojekter.
- Der er bredt set ønske om mere multifunktionelle projekter, men det er et dilemma, da støtteordningerne ikke er multifunktionelle. Det er pt. meget komplekst at søge tilskud til multifunktionelle projekter. Projekternes omkostningseffektivitet vurderes og det er derfor svært at arbejde med synergier i vådområdeprojekter, da tilskuddets størrelse primært afhænger af projektets effektivitet til at fjerne kvælstof.

Formanden takkede for oplægget og treparten fortsatte til næste punkt på dagsordenen.

Ad pkt. 5 - Fagligt oplæg om minivådområder og landbrugets perspektiver

Under punktet gav udtagningskonsulent Marianne Kristensen et oplæg vedr. fordele og ulemper ved minivådområder samt hendes rolle og erfaringer som udtagningskonsulent. Marianne viste en oversigt over hvor meget kvælstof forskellige mulige virkemidler i arealomlægningsindsatsen hver især fjerner pr. hektar. Marianne understregede effektiviteten af et minivådområde ift. øvrige virkemidler samt at minivådområder samtidig er hurtige at etablere ift. traditionelle vådområder. Det blev præciseret at et minivådområde er et teknisk anlæg – ikke natur og at det derfor heller ikke kan blive til §3-natur og give landmanden restriktioner ift. at udvide sin bedrift. Marianne understregede afslutningsvist, at den væsentligste forskel på de lodsejere der ønsker at bidrage til arealomlægningsindsatsen er at nogle gerne selv vil have ansvaret for projektet (minivådområde) mens andre ønsker at kommunen står med ansvaret og det økonomiske udlæg (traditionelle vådområder eller fasttrack).

Formanden takkede for oplægget og treparten fortsatte til næste punkt på dagsordenen.

Ad pkt. 6 – Prioritering af virkemidler/projekttyper i teknikergruppen

Formanden gav ordet til sekretariatet, der redegjorde for teknikernes behov ift. retningslinjer fra den lokale trepart i arbejdet med arealomlægningen.

Treparten drøftede fordele og ulemper ved forskellige tilgange til valg af virkemidler og projekter. Landbruget understregede, at etablering af minivådområder til målopfyldelse af kvælstofindsatsbehov på så lille et areal som muligt, ville give mere areal til etablering af natur efterfølgende. Der blev stillet spørgsmålstegn ved robustheden af denne tilgang, da der ikke på nuværende tidspunkt findes støtteordninger til etablering af natur. DN tilkendegav, at de anså det mest fordelagtigt, at tænke natur ind i omlægningsplanerne fra begyndelsen frem for en fremgangsmåde, hvor man laver minivådområder først og natur bagefter. Det blev dog pointeret, at man heller ikke kan lave større sammenhængende naturprojekter med en biodiversitetsværdi på arealer med kvælstofinglysninger.

Treparten fortsatte drøftelserne og blev afslutningsvist enige om følgende retningslinjer for det tekniske arbejde med arealomlægningen:

- Al tørvejorden udpeges og kommunens teknikere vælger det mest oplagte virkemiddel.

- Der skal etableres bufferzoner op mod større naturområder og kommunens teknikere vælger det mest oplagte virkemiddel f.eks. et vådområde.
- Traditionelle vådområder laves som udgangspunkt i større ådale.
- Fasttrack projekter placeres som udgangspunkt i lavninger og minivådområder ved drænsystemerne inden de når til vandløbene.
- Teknikergruppen skal udpege arealer til skovrejsning, hvor det er relevant ift. grundvandsbeskyttelse (ved BNBO).

Det blev desuden besluttet, at der ifm. det tekniske arbejde med omlægningsplanen skal udarbejdes en fuld potentiale-screening for kvælstofreducerende projekter og udtagning af lavbundsjord for hele oplandet.

Ad pkt. 7 – Felttur

Det blev besluttet at sekretariatet sender forslag til en felttur ud via. mail.

Ad pkt. 8 – Eventuelt

Der blev ikke taget nogle drøftelser under eventuelt